

Christoph Dalitz: Szép, fényes Hajnalcsillagom

bicinium – reneszánsz stílusgyakorlat – az EvÉk 361. énekére

A *Wie schön leuchtet der Morgenstern* az egyik legjellegzetesebb korálunknak mondható. Mesterdal formájú kompozíció, a szöveg és a dallam szerzője *Philipp Nicolai* evangélikus lelkész, aki az 1596-97-es pestisjárvány idején bátorításul írta két ismert énekét, a *Szép, fényes Hajnalcsillagom*-at és a *Harsány szó kiált az éjben* kezdetűt (EvÉk 493) is. A 361-es számú énekünk első kiadásában Nicolai a 45. zsoltárt nevezi meg verse ihletőjeként, de kevés szövegbeli egyezést találunk a zsoltár és a korál között. Leginkább az a gondolat köti össze a kettőt, hogy a hívő lélek mint vőlegényre tekint az Úrra, a Királyra, azaz – keresztyén értelmezés szerint – Krisztusra.

Néhány kiragadott vers a 45. zsoltárból:

A szeretet éneke. Szívem zsong a szép szavaktól, művem a királynak mondom el, nyelvem gyors, mint az írnok tolla. Legszebb vagy az emberek közt, kedves szavak áradnak ajkadról, meg is áld Isten örökre! ... Mirha, aloé, kasszia illata árad minden öltözetedből, elefántcsont palotákból hárfák vidámítanak. Királylányok viselik ékszereidet, jobbod felől a királyné áll ófíri arannyal ékesítve. Halld csak, leány, nézz, és figyelj ide! Feledd el népedet és atyádnak házáat! Szépségedet a király kívánja, mert ő a te urad, borulj le előtte! ... Hirdetem nevedet minden nemzedéknek. Ezért magasztalnak majd a népek örökkön-örökké.

Érdekes személyiség az alábbi korálfeldolgozás szerzője, *Christoph Dalitz*. Az internetes adatbázisok szerint matematikus és a számítástudomány professzora, aki többek között kottagrafikai programozással is foglalkozott pályáján. Zeneművei többnyire igényes stílusgyakorlatok, otthonosan mozog a barokk lant, a genfi zsoltár, a polifón mise és a lutheránus korálfeldolgozás világában is.

A közölt *bicinium* *Caspar Othmayr* és *Michael Praetorius* stílusát követi. Érdekessége a szólamválasztás: tenor és alt hangokat használ, így alkalmas lehet olyan csoportoknak, ahol a fiúk már-már mutálnak, s élvezik a mélyebb éneklést, a leányok pedig kerülnek a magas hangokat. Osztályszinten egy kisterccel mélyebben használható jól, amikor a korált az egész osztály énekeli unisono az alsó szólam szerint (fiúk-lányok oktávkopulával), a felső szólamot pedig valamilyen dallamhangszer játssza.

Bence Gábor

Forrás:

[http://www0.cpd.org/wiki/index.php/Wie_sch%C3%B6n_leuchtet_der_Morgenstern_\(Christoph_Dalitz\)](http://www0.cpd.org/wiki/index.php/Wie_sch%C3%B6n_leuchtet_der_Morgenstern_(Christoph_Dalitz))

Szép, fényes Hajnalcsillagom

Alt

1. Szép, fé - nyes Haj - nal-csil-la - gom, Ra-gyogj rám, é - des
4. Hadd zeng - je Szi - vem é - ne - két: Te vagy a kez - det

Tenor

1. Szép, fé - nyes Haj - nal - csil-la - gom, Ra-gyogj rám,
4. Hadd zeng - je szi - vem é - ne - két: Te vagy a

7

Jé-zu-som, Én lel-kem vi - gas - sá - ga! Oly sok szív - té -
és a vég. Te üd - ve a vi - lág - nak! Ha rám tör - majd

8

é - des Jé-zu-som, Én lel - kem vi - gas - sá - ga! Oly sok
kez - det és a vég. Te üd - ve a vi - lág - nak! Ha rám

14

- ged vár - va vár. Az én szí - vem is nyit - va már, És
- a zord ha - lál, Tu-dom, ke - gyel - med rám ta - lál, És

8

szív té - ged vár - va vár. Az én szí - vem is nyit - va már,
tör majd a zord ha - lál, Tu - dom, ke - gyel - med rám ta - lál,

20

jöt - tö - det kí - ván - ja. Ked - ves, é - kes gaz
ö - rök - ké i - mád - lak. Ald - lak, vár - lak: jöjj -

8

És jöt - tö - det kí - ván - ja. Ked - ves, é - kes,
És ö - rök - ké i - mád - lak. Ald - lak, vár - lak

26

- dag - sá - gom! Üd -
si - et - ve! Té -

8

É - gi kin - csem, di - csó - sé - gem, gaz - dag - sá - gom!
Nagy ö - röm - mel. Csil - lag - fény - nyel jöjj si - et - ve!

30

vös - sé - gem tó - led vá - rom.
ged vár - lak re - mény - ked - ve.

8

Üd - vös - sé - gem tó - led vá - rom.
Té - ged vár - lak re - mény - ked - ve.

dal Segno ad libitum

Szép, fényes Hajnalcsillagom

Fuvola
vagy
hegedű

Ének

1. Szép, fé - nyes Haj - nal - csil - la - gom, Ra-gyogj rám,
4. Hadd zeng - je szí - vem é - ne - két: Te vagy a

8

é - des Jé - zu - som, Én lel - kem vi - gas - sá - ga! Oly sok
kez - det és a vég. Te üd - ve a vi - lág - nak! Ha rám

14

szív té - ged vár - va vár. Az én szí - vem is nyit - va már,
tör majd a zord ha - lál, Tu - dom, ke - gyel - med rám ta - lál,

20

És jöt - tö - det kí - ván - ja. Ked - ves, é - kes,
És ö - rök - ké i - mád - lak. Áld - lak, vár - lak

26

É - gi kin - csem, di - cső - sé - gem, gaz - dag - sá - gom!
Nagy ö - röm - mel. Csil - lag - fény - nyel jöjj si - et - ve!

30

Üd - vös - sé - gem tő - led vá - rom.
Té - ged vár - lak re - mény - ked - ve.

dal Segno ad libitum